

լորովին կը պայծառանայ , պարպէտ անիկայ , ու կիրք հողէ ամանի մը մէջ զետեղած հաւկիթներուն վրայ լեցուր , և այսպէս բոլոր հաւկիթները ծածկէ :

ԲՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Վայելայլ պատճառով ջրին բարեխառնուն նէան աստիճանը դոխուելուն վրայ :

Իւշէն է որ մարդս գետի մը եղերքը շուքի մէջ մերկ որ կենայ ամսառ ատեն՝ ամենաեին նեղութիւն ցիմանար ոչ պաղէն և ոչ տաքէն , ու երբոր ինք զինքը ջուրը նետէ՝ ցուրտ կը զգայ , ինչուան որ քիչ մը ատեն կենալով ջրին մէջ վարժի անոր բարեխառնութեանը ու ալ ցրտութիւն ըզգայ ու նեղութիւն չքաշէ : Երբոր ջուրէն ելլէ ու զայ առջին շուք տեղը , սաստիկ ցրտութիւն կը զգայ ու կը դողայ , ուր առաջուց կենալով՝ ոչ ցուրտ և ոչ տաք կը զգար , և սակայն անկէց դառնայ ու նորէն ինքզինքը ջրի մէջ նետէնէ , բազնիքի ջուրին պէս տաք կուգայ իրեն գետին ջուրը . ուրեմն ինչէն է որ նոյն ջուրքիչ ատենուան մէջ երբեմն ցուրտ ու երբեմն տաք կուգայ , ու անկէ դուրս որ ելլէ մէկը՝ կը սկսի ցրտէն դողալ :

Վս խնդիրը որ ատենով Վայլիկոսին ըրած են ու մեկնութիւնն ալ տուածէ , շատ գեղեցիկ ու հետաքրքրական խնդիր մըն է : Վայց մենք մեկնութիւնը տալէն առաջ զուրցենք մէկ երկու պարզ առաջարկութիւններ : Ունէ որ մէկը սենեկին մէջ շուք տեղ ամանով ջուր զրած ըլլայ երկայն ատեն , ու ձեռքը ան ջրին մէջ խորթէ , միշտ ջուրը նոյն սենեկին օդէն աւելի պաղ կը գտնէ . և դարձեալ , ամանով ջուր մը որ շուքի մէջ զրած է՝ միշտ պաղ կ'ըլլայ ան ջրէն որ տաք արևուն մէջ զրուած է , մանաւանդ երբոր ջրին խորութիւնն ալ քիչ ըլլայ . և թէ որ աս տաք ջուրը շուք սենեկին մէջ տանինք դնենք , կամաց կամաց կը սկսի պաղիլ :

Դրենք թէ ջուրը շուք տեղ կ'ոմիւրի ջերմաչափովը ն աստիճան տաքութիւն ունենայ ու օդը 15 աստիճան , կը տեսնենք որ 10 աստիճան մէկմէկէ տաքքերութիւն ունին : Վարդ աս ջրին մէկ մասը՝ որ շատ խորութիւն չունենայ ու արեւուն մէջ զրած ըլլայ , յայսնի է որ ն աստիճանէն աւելի տաքութիւն կ'ունենայ , զնենք թէ ըլլայ 10 աստիճան , և սակայն թէպէտ և շուքի մէջ եղած ջրէն քիչ է պաղութիւնը , բայց օդէն ն աստիճան աւելի պաղ է : Վւրեմն մարդ թէ որ 15 աստիճանի տաք օդի մէջ կենալով ամենաեին նեղութիւն մը ըզգար , բնական է որ միայն 10 աստիճան տաքութիւն ունեցող ջրի մէջ մանելով կը սկսի մսիլ , ինչուան որ վարժի անոր պաղութեանը , ու անկէ երբոր դուրս ելլէ ու մէկէն մանէ թաց թաց տեղը , մէկէն կը սկսի մսիլ , ու չէ թէ 10 աստիճան տաքութիւն կը զգայ , հապա շուքի մէջ կեցած ջրին աստիճանովը ն աստիճան , վասն զի մարմնոյն վրայ պատած բարակ ջուրը՝ մէկէն կը սկսի պաղիլ , ու զինքը չարաշար կը մսեցնէ . և թէ որ աս վիճակին մէջ ինքզինքը 10 աստիճան տաք ջրի մէջ նետէ , բարեխառն կուգայ անիկայ իրեն , ուր առաջուց կը մնէր :

Վարդ ըսածներնուս համառօտը ըսելով , բոլոր աս տարբերութիւնները առաջ կուգան երկու փոփոխ յատկութիւններէն . այսինքն թէ առջի անգամ ջուրի մէջ մանելու ատեն ինքը օդին մէջէն կը հեռանայ , որ 15 աստիճան տաքութիւն ունի , և կը մանէ ջրի մէջ որ օդէն քիչ տաքութիւն ունի , այսինքն 10 աստիճան . բայց երբոր ինքը ան ջուրէն դուրս ելլէ ու շուք տեղ երթայ , ինքը շուքի մէջ կեցած ջրին տաքքութեան աստիճանովը ն աստիճան տաքութիւն կը զգայ , վասն զի վրան պատած ջրէ մաշկը շուքի մէջ մանելով մէկէն կը սառի :